

Generalna skupština Distr.: Opšta
18. septembar 2000. god.**55. zasedanje**Tacka 60(b)
dnevnog reda**Rezolucija usvojena od strane Generalne skupštine***[bez pozivanja na Glavni komitet (A/55/L.2)]***55/2. Milenijumska deklaracija Ujedinjenih nacija***Generalna skupština
usvaja sledeću Deklaraciju:***Milenijumska deklaracija Ujedinjenih nacija****I. Vrednosti i principi**

1. Mi, šefovi država i vlada, okupili smo se u sedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku u periodu od 6. do 8. septembra 2000. godine, u osvit novog milenijuma, da bismo reafirmisali svoju veru u Organizaciju i njenu Povelju kao neophodne temelje mirnijeg, prosperitetnijeg i pravicijnijeg sveta.
2. Priznajemo da, pored posebnih odgovornosti prema svojim individualnim zajednicama, imamo kolektivnu odgovornost da potvrdimo principe ljudskog dostojanstva, jednakosti i pravednosti na globalnom nivou. Kao lideri imamo dužnost prema svim ljudima sveta, narocito prema najugroženijima, a posebno prema svojoj deci sveta kojoj budućnost i pripada.
3. Reafirmišemo svoju privrženost ciljevima i principima Povelje Ujedinjenih nacija, koji su se pokazali vanvremenskim i univerzalnim. I zaista, njihova sveobuhvatnost i sposobnost da inspirišu se povećavaju kako nacije i ljudi postaju sve više povezani i međuzavisni.
4. Rešeni smo da uspostavimo pravedan i trajan mir širom sveta u skladu sa ciljevima i principima Povelje. Ponovo se posvećujemo podršci naporima za očuvanje suverene jednakosti svih država, poštovanje njihovog teritorijalnog integriteta i političke nezavisnosti, rešavanje sporova mirnim putem i u saglasnosti sa principima pravde i međunarodnog prava, prava na samoopredeljenje naroda koji su još pod kolonijalnom dominacijom i stranom okupacijom, nemešanje u unutrašnje stvari država, poštovanje ljudskih prava i fundamentalnih sloboda, poštovanje jednakih prava svih ljudi bez

obzira na rasu, pol, jezik ili veroispovest, kao i medunarodnu saradnju u rešavanju medunarodnih problema ekonomske, socijalne, kulturne ili humanitarne prirode.

5. Smatramo da je glavni izazov s kojim se danas suocavamo je osigurati da globalizacija postane pozitivna snaga za sve ljude sveta. Globalizacija nudi velike mogucnosti, ali su koristi od nje još uvek neravnomerno podeljene, dok su troškovi globalizacije neravnomerno raspodeljeni. Priznajemo da se zemlje u razvoju i zemlje u tranziciji suocavaju sa posebnim poteškocama u svom odgovoru na ovaj izazov. Stoga globalizacija može biti potpuno primenljiva i pravica samo uz velike i trajne napore na stvaranju zajednicke buducnosti, zasnovane na opštoj humanosti u svoj svojoj raznolikosti. Ovi napori moraju da ukljuce, na globalnom nivou, politiku i mere koje odgovaraju potrebama zemalja u razvoju i privredama u tranziciji, a koje se formulišu i sprovode uz njihovo aktivno ucešce.
6. Smatramo da su neke od fundamentalnih vrednosti bitne za medunarodne odnose u 21. veku. One ukljucuju:
 - **Sloboda.** Ljudi i žene imaju pravo da žive svoj život i podižu decu dostojanstveno, neopterećeni gladu i strahom od nasilja, ugnjetavanja ili nepravde. Demokratsko i participativno upravljanje zasnovano na volji ljudi na najbolji nacin obezbeduje ova prava.
 - **Jednakost.** Nijednom pojedincu i nijednoj naciji ne mogu se uskratiti dobrobiti razvoja. Jednaka prava i mogucnosti žena i muškaraca moraju biti osigurana.
 - **Solidarnost.** Na globalne izazove mora se odgovoriti tako što ce se troškovi i obaveze pravedno raspodeliti u skladu sa osnovnim principima jednakosti i socijalne pravde. Oni koji trpe ili imaju najmanju dobrobit zaslužuju pomoc onih koji imaju najviše koristi.
 - **Tolerancija.** Ljudska bica se moraju medusobno poštovati, uz svu raznolikost svojih ubedenja, kultura i jezika. Ne treba se ni plašiti niti potiskivati razlike unutar i između zajednica, vec ih treba uvažavati kao dragocenu prednost covecanstva. Potrebno je aktivno promovisanje kulture mira i dijaloga u svim civilizacijama.
 - **Poštovanje prirode.** Neophodno je mudro postupanje sa svim živim vrstama i prirodnim resursima, u skladu sa konceptom održivog razvoja. Samo na taj nacin moguće je ocuvati i ostaviti potomcima neizmerna bogatstva koja nam pruža priroda. Trenutni neodrživi modeli proizvodnje i potrošnje moraju se menjati u interesu našeg buduceg blagostanja i blagostanja naših potomaka.
 - **Zajednicka odgovornost.** Odgovornost za upravljanje svetskim ekonomskim i socijalnim razvojem, kao i pretnje medunarodnom miru i bezbednosti moraju biti zajednicka briga svih nacija i treba da se sprovodi na multilateralnoj bazi. Kao najuniverzalnija i najrepresentativnija organizacija u svetu, Ujedinjene nacije moraju imati centralnu ulogu.

7. Da bi se date zajednicke vrednosti pretocile u aktivnosti, utvrdili smo ključne ciljeve kojima je pridat poseban značaj.

II. Mir, bezbednost i razoružanje

8. Uložićemo krajnje napore da oslobodimo ljude užasa rata, bilo unutar bilo između država, koji su odneli preko 5 miliona života u protekloj deceniji. Isto tako, težićemo da otklonimo opasnosti koje prete od oružja za masovno uništenje.

9. Stoga donosimo odluku:

- Da jacamo poštovanje vladavine zakona u državnim i međunarodnim aktivnostima, a narocito da obezbedimo da zemlje-clanice poštuju odluke Međunarodnog suda pravde, saglasno Povelji Ujedinjenih nacija, u sporovima u kojima učestvuju.
- Da Ujedinjene nacije učinimo efikasnijim na polju ocuvanja mira i bezbednosti obezbeđujući resurse i instrumente potrebne za sprecavanje sukoba, mirno rešavanje sporova, ocuvanje mira, izgradnju mira i obnovu u post-konfliktnom periodu. U tom kontekstu, oslanjamo se na izveštaj Panela o mirovnim operacijama UN i zahtevamo od Generalne skupštine da u najkrace vreme razmotri preporuke sadržane u izveštaju.
- Da ojacamo saradnju između Ujedinjenih nacija i regionalnih organizacija, u skladu sa odredbama Poglavlja VIII Povelje UN.
- Da obezbedimo primenu sporazuma iz oblasti kao što su kontrola naoružanja i razoružanje, međunarodno humanitarno pravo i zakon o ljudskim pravima od strane država-clanica, kao i da pozovemo sve države da razmotre potpisivanje i ratifikaciju Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda.¹
- Da preduzmemo zajednicke aktivnosti protiv međunarodnog terorizma i da pristupimo, sto je pre moguće, svim relevantnim međunarodnim konvencijama.
- Da udvostrucimo napore na realizaciji obaveze rešavanja svetskog problema droge.
- Da intenziviramo svoje napore u borbi protiv transnacionalnog kriminala u svim njegovim aspektima, uključujući trgovinu kao i krijumčarenje ljudima i pranje novca.
- Da svedemo na minimum štetne efekte koje ekonomske sankcije Ujedinjenih nacija imaju po nevino stanovništvo, da podvrgavamo režime tih sankcija redovnim kontrolama i da otklanjamo negativne efekte sankcija po treća lica.

¹ A/CONF.183/9.

- Da težimo eliminaciji oružja za masovno uništavanje, narocito nuklearnog, i da držimo otvorenim sve opcije za ostvarivanje ovog cilja, uključujući mogućnost sazivanja međunarodne konferencije radi utvrđivanja načina za otklanjanje nuklearnih opasnosti.
 - Da preduzmemo zajednicke aktivnosti na polju sprečavanja zabranjene trgovine malokalibarskim i rucnim naoružanjem, narocito tako što ćemo promet oružja učiniti transparentnijim i tako što ćemo podržati regionalne mere za razoružanje, uzevši u obzir ukupne preporuke predstojeće Konferencije UN o zabranjenoj trgovini malokalibarskim i rucnim naoružanjem.
 - Da pozovemo sve države da razmotre pristupanje Konvenciji o zabrani upotrebe, čuvanja, proizvodnje i prometa protivpešadijskih mina i njihovom uništavanju², kao i izmenjeni i dopunjeni protokol o minama uz Konvenciju o konvencionalnom naoružanju.³
10. Pozivamo države-clanice da poštuju olimpijsko primirje, pojedinačno i kolektivno, sada i ubuduće, i da podrže Olimpijski komitet u njegovim naporima na promovisanju mira i razumevanja kroz sport i olimpijske ideale.

III. Razvoj i iskorenjivanje siromaštva

11. Uložićemo krajnje napore da oslobodimo naše bližnje – muškarce, žene i decu, od krajnje loših i nehumanih uslova krajnjeg siromaštva, u kojima trenutno živi više od milijardu ljudi. Obavezujemo se da obezbedimo pravo na razvoj za svakoga, kao i da oslobodimo citav ljudski rod nemaštine.
12. Odlučujemo stoga da stvorimo okruženje, kako na nacionalnom tako i na globalnom nivou, koje doprinosi razvoju i eliminisanju siromaštva.
13. Uspešno ostvarenje ovih ciljeva zavisi, između ostalog, od dobrog sistema upravljanja u svakoj od zemalja. Ono takode zavisi od dobrog sistema upravljanja na međunarodnom nivou, kao i od transparentnosti finansijskih, monetarnih i trgovinskih sistema. Zalažemo se za otvoren, pravican, regulisan, predvidljiv i nediskriminatoran multilateralni trgovinski i finansijski sistem.
14. Brinu nas prepreke s kojima se suocavaju zemlje u razvoju u mobilizaciji resursa potrebnih za finansiranje sopstvenog održivog razvoja. Stoga ćemo uložiti krajnje napore da osiguramo uspeh Međunarodne i međuvladine konferencije o finansiranju razvoja, koja treba da se održi u 2001. godini.
15. Takode se obavezujemo da radimo na rešavanju posebnih potreba najnerazvijenijih zemalja. U tom kontekstu, pozdravljamo Trecu konferenciju UN

² Vidi CD/1478.

³ Izmenjeni i dopunjeni protokol o zabrani ili ograničenju upotrebe mina, mina iznenađenja i drugih sredstava (CCW/CONF.1/16 (Deo I), aneks B).

o najnerazvijenijim zemljama, koja treba da se održi maja 2001. godine, i potrudimo se da osiguramo njen uspeh. Pozivamo industrijski razvijene zemlje:

- Da usvoje politiku bescarinskog i beskvotnog pristupa za ukupan izvoz najnerazvijenijih zemalja, po mogućstvu pre održavanja ove Konferencije;
 - Da bez odlaganja realizuju poboljšani program rasterećenja prezaduženih siromašnih zemalja od dugova i da se saglase sa otpisom svih zvaničnih bilateralnih dugova tih zemalja ukoliko one praktično pokažu da se zalažu za smanjenje siromaštva; i
 - Da pruže obimniju pomoć razvoju, posebno u zemljama koje se istinski zalažu da iskoriste sopstvene resurse u svrhu smanjenja siromaštva.
16. Isto tako smo rešeni da pristupimo sveobuhvatnijem i efikasnijem rešavanju problema dugovanja zemalja u razvoju sa niskim i srednjim dohotkom, putem primene različitih mera na nacionalnom i internacionalnom nivou sa ciljem da se dugovanja učine podnošljivim u dužem periodu.
17. Odlučujemo isto tako da tretiramo pitanje posebnih potreba malih ostrvskih zemalja u razvoju, primenjujući Program akcije za Barbados⁴, kao i brzom i potpunom primenom rezultata 22. vanrednog zasedanja Generalne skupštine. Pozivamo međunarodnu zajednicu da osigura da se prilikom utvrđivanja indeksa ugroženosti uzmu u obzir specijalne potrebe malih ostrvskih zemalja u razvoju.
18. Priznajemo posebne potrebe i probleme zemalja u razvoju bez izlaza na more i pozivamo kako bilateralne tako i multilateralne donatore da povećaju obim finansijske i tehničke pomoći ovoj grupi zemalja ne bi li zadovoljile svoje specijalne razvojne potrebe, kao i da im pomognu da savladaju geografske prepreke poboljšanjem sopstvenih tranzitnih transportnih sistema.
19. Takode odlučujemo:
- Da do 2015. godine prepolovimo procenat svetske populacije čiji dohodak iznosi manje od dolara dnevno, kao i proporciju onih koji pate od gladi, i da do istog roka prepolovimo procenat stanovništva koje ili nema pristup ili ne može da priušti ispravnu pijacu vodu.
 - Da osiguramo da do istog roka sva deca sveta, decaci i devojčice podjednako, budu u mogućnosti da uspešno završe osnovno školsko obrazovanje i da i devojčice i decaci imaju ravnopravan pristup svim nivoima obrazovanja.
 - Da do istog roka smanjimo mortalitet majki za tri četvrtine, a smrtnost dece ispod pet godina starosti za dve trećine u odnosu na sadašnju stopu.

⁴ Program akcije za održivi razvoj malih ostrvskih zemalja u razvoju (Izveštaj sa Svetske konferencije o održivom razvoju malih ostrvskih zemalja u razvoju, Bridžtaun, Barbados, 25. april – 6. maj 1994. godine (Publikacija UN, prodajni br. E.94.1.18 i ispravke), poglavlje I, rezolucija 1, aneks II).

- Da dotad zaustavimo širenje i počnemo da smanjujemo broj HIV pozitivnih i obolelih od SIDE, epidemije malarije i drugih opasnih bolesti koje pogadaju čovečanstvo.
- Da pružimo poseban vid pomoći deci koja su ostala bez roditelja obolelih od HIVA/SIDE.
- Da do 2020. godine postignemo značajno poboljšanje uslova života za barem 100 miliona stanovnika siromašnih gradskih četvrti, u skladu sa inicijativom pod nazivom "Gradovi bez sirotinjskih četvrti".

20. Isto tako odlučujemo:

- Da promoviramo jednakost polova i prava žena, kao efikasnim vidovima borbe protiv siromaštva, gladi i bolesti, i da stimulišemo realno održivi razvoj.
- Da razvijamo i primenjujemo strategije koje mladima širom sveta pružaju stvarnu šansu da dođu do pristojnog i produktivnog zaposlenja.
- Da podsticemo farmaceutsku industriju ne bi li se osnovne vrste lekova učinile dostupnijim svima kojima su potrebni u zemljama u razvoju.
- Da razvijamo čvrsta partnerstva sa privatnim sektorom i sa organizacijama civilnog društva u težnji ka razvoju i iskorenjivanju siromaštva.
- Da osiguramo da dobrobiti novih tehnologija budu dostupne svima, naročito u oblasti informatičkih i komunikacionih tehnologija, u skladu sa preporukama Ministarske deklaracije ECOSOC 2000⁵.

IV. Zaštita zajednicke životne sredine

21. Moramo uložiti sve raspoložive napore da oslobodimo čovečanstvo, pre svega našu decu i unuke, od opasnosti da planeta na kojoj živimo postane nepovratno uništena ljudskim aktivnostima, a da njeni resursi postanu nedovoljni za ljudske potrebe.
22. Reafirmiramo podršku principima održivog razvoja, uključujući one koji su navedeni u Agendi 21⁶, ustanovljenim na Konferenciji UN o životnoj sredini i razvoju.
23. Stoga odlučujemo da u sve naše aktivnosti na polju zaštite životne sredine uključimo novu etiku ocuvanja i nadzora, i rešavamo da preduzmemo sledeće prve korake:

⁵ E/2000/L.9

⁶ Izveštaj sa Konferencije UN o životnoj sredini (ekologiji) i razvoju, Rio de Žaneiro, 3-14. juna 1992. godine (Publikacija UN, Prod. br. E.93.1.8 i ispravke), Tom 1: Rezolucije usvojene, rezolucija 1, aneks II.

- Da uložimo sve napore u cilju stupanja na snagu Protokola iz Kjota, po mogućstvu do desete godišnjice Konferencije UN o životnoj sredini i razvoju 2002. godine, kao i da započnemo sa neophodnim smanjivanjem emisije gasova koji proizvode efekat staklene bašte.
- Da intenziviramo zajednicke napore na upravljanju, očuvanju i održivom razvoju svih vrsta šuma.
- Da urgiramo za potpuno sprovođenje Konvencije o biološkom diverzitetu⁷ i Konvencije za borbu protiv širenja pustinjskog pojasa u onim zemljama koje trpe od ozbiljne suše i/ili širenja pustinjskog pojasa, narocito u Africi.⁸
- Da zaustavimo neodrživu eksploataciju vodenih resursa razvijanjem strategija upravljanja vodenim resursima na regionalnom, nacionalnom i lokalnom nivou, kojima se promovise podjednak pristup i adekvatno snabdevanje.
- Da intenziviramo saradnju na smanjenju posledica prirodnih katastrofa i katastrofa izazvanih ljudskom rukom.
- Da obezbedimo slobodan pristup informacijama o humanom genetskom nizu.

V. Ljudska prava, demokratija i adekvatno upravljanje

24. Uložicemo krajnje napore u promovisanju demokratije i jačanju vladavine zakona, kao i poštovanju svih međunarodno priznatih ljudskih prava i fundamentalnih sloboda, uključujući i pravo na razvoj.
25. Stoga odlucujemo:
- Da u potpunosti poštujemo i podržimo Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima.⁹
 - Da težimo punoj zaštiti i promovisanju građanskih, politickih, ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava za sve i u svim zemljama.
 - Da jacamo kapacitete svih zemalja u procesu primene principa i aktivnosti na polju demokratije i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava manjina.
 - Da se borimo protiv svih oblika nasilja nad ženama i da sprovodimo Konvenciju o eliminisanju svih oblika diskriminacije prema ženama.¹⁰
 - Da preduzimamo mere na osiguranju poštovanja i zaštite ljudskih prava migranata, radnika-migranata i njihovih porodica, na eliminisanju sve većeg broja

⁷ Vidi Program UN o životnoj sredini (ekologiji), Konvencija o biološkom diverzitetu (Zakon o ekologiji i Centar za institucionalnu programsku aktivnost), jun 1992. godine.

⁸ A/49/84/Add.2, aneks, dodatak II.

⁹ Rezolucija 217 A (III).

¹⁰ Rezolucija 34/180, aneks.

akata rasizma i ksenofobije u mnogim zajednicama i na promovisanju šire harmonije i tolerancije u svim društvima.

- Da kolektivno radimo na sveobuhvatnijim politickim procesima, omogućujući autentično učešće svih građana u svim zemljama.
- Da obezbedimo slobodu medija u vršenju svoje osnovne uloge i prava javnosti na pristup informacijama.

VI. Zaštita ugroženih

26. Uložićemo krajnje napore da osiguramo da svoj deci i celokupnom civilnom stanovništvu koje u velikoj meri trpi posledice prirodnih katastrofa, genocida, oružanih sukoba i drugih humanitarnih katastrofa bude pružena sva potrebna pomoć i zaštita koja im omogućuje da mogu da nastave normalan život što je moguće pre.

Shodno tome odlučujemo:

- Da proširimo i ojacamo sisteme zaštite civila u složenim hitnim slučajevima, u saglasnosti sa međunarodnim humanitarnim pravom.
- Da jaco medunarodnu saradnju, uključujući tu i učešće i koordinaciju humanitarne pomoći u zemljama koje pružaju utocište izbeglicama, kao i da pomognemo dobrovoljni povratak svih izbeglih i raseljenih lica na bezbedan i dostojanstven način i njihovu neometanu reintegraciju u zajednicu.
- Da podsticemo ratifikaciju i potpuno sprovođenje Konvencije o pravima deteta¹¹ i njene opcione protokole koji se ticu umešanosti dece u oružane sukobe, trgovine decom, decje prostitucije i decje pornografije.¹²

VII. Zadovoljenje posebnih potreba Afrike

27. Podržaćemo ucvrščivanje demokratije u Africi i pomagati stanovnike Afrike u njihovoj borbi za trajan mir, iskorenjivanje siromaštva i održivi razvoj i tako uključiti Afriku uvela u glavne tokove svetske ekonomije.

28. Stoga odlučujemo:

- Da pružimo punu podršku politickim i institucionalnim strukturama novih demokratskih režima u Africi.
- Da podsticemo i održavamo regionalne i subregionalne mehanizme za sprečavanje sukoba i promovisanje politicke stabilnosti, kao i da obezbedimo pouzdani tok sredstava namenjenih mirovnim operacijama na ovom kontinentu.

¹¹ Rezolucija 44/25, aneks.

¹² Rezolucija 54/263, aneksi I i II.

- Da preduzmemo posebne mere u svrhu rešavanja problema iskorenjivanja siromaštva i održivog razvoja u Africi, uključujući otpisivanje dugova, bolji pristup tržištu, znatniju Oficijelnu pomoc razvoju i povecan protok Direktnih inostranih investicija, kao i transfer tehnologije.
- Da pomažemo Africi u izgradnji sopstvenih kapaciteta za borbu protiv širenja pandemije HIV-a/SIDE i drugih zaraznih bolesti.

VIII. Jacanje uloge Ujedinjenih nacija

29. Uložicemo krajnje napore da Ujedinjene nacije ucinimo efikasnijim instrumentom za sprovođenje svih ovih prioriteta: borba za razvoj svih ljudi sveta, borba protiv siromaštva, neznanja i bolesti, borba protiv nepravde, borba protiv nasilja, terora i kriminala i borba protiv degradacije i uništavanja našeg zajednickog doma.
30. Stoga odlucujemo:
- Da reaffirmišemo centralnu ulogu Generalne skupštine kao glavnog savetodavnog tvorca politike i reprezentativnog organa Ujedinjenih nacija, i da joj omogucimo da tu ulogu vrši efikasno.
 - Da intenziviramo napore na sprovođenju sveobuhvatne reforme Saveta bezbednosti u svim njegovim aspektima.
 - Da dalje jacamo poziciju Ekonomsko-socijalnog saveta, oslanjajući se na poslednja dostignuća, u cilju ispunjenja uloge koja je Savetu dodeljena Poveljom.
 - Da jacamo poziciju Medunarodnog suda pravde, kako bismo osigurali pravdu i vladavinu zakona u medunarodnom poslovanju.
 - Da podsticemo redovne konsultacije i koordinaciju između osnovnih organa Ujedinjenih nacija u vršenju svojih funkcija.
 - Da osiguramo da Organizacija ima na raspolaganju, blagovremeno i na regularnoj bazi, sredstva neophodna za vršenje sopstvenog mandata.
 - Da podsticemo Sekretarijat da na najbolji način koristi data sredstva, u skladu sa jasnim pravilima i procedurama ustanovljenim na Generalnoj skupštini, u interesu svih Država-clanica, usvajanjem najbolje prakse upravljanja i raspoloživih tehnologija, koncentrišući se na zadatke koji odražavaju dogovorene prioritete Država-clanica.
 - Da promovišemo poštovanje Konvencije o bezbednosti Ujedinjenih nacija i njenog osoblja.¹³
 - Da obezbedimo vecu koherentnost politike i bolju saradnju između Ujedinjenih nacija, njihovih agencija, Breton Vuds institucija i Svetske trgovinske

¹³ Rezolucija 49/59, aneks.

organizacije, kao i drugih multilateralnih tela, u cilju ostvarivanja krajnje koordiniranog pristupa problemima mira i razvoja.

- Da jacamo dalju saradnju između Ujedinjenih nacija i nacionalnih parlamenata putem njihove svetske organizacije - Inetrparlamentarne unije u raznim oblastima, uključujući mir i bezbednost, ekonomski i društveni razvoj, međunarodno pravo i ljudska prava, demokratiju i pitanje pola.
 - Da pružimo veće mogućnosti privatnom sektoru, nevladinim organizacijama i civilnom društvu uopšte, na polju doprinosa realizaciji ciljeva i programa Organizacije.
31. Zahtevamo od Generalne skupštine da razmotri, na redovnoj osnovi, postignuti napredak u sprovođenju odredaba ove Deklaracije, i tražimo od Generalnog sekretara da podnosi periodicne izveštaje na razmatranje Generalnoj skupštini, kao osnov za dalje aktivnosti.
32. Svecano potvrđujemo, u ovoj istorijskoj prilici, činjenicu da su Ujedinjene nacije nezamenjiv zajednicki dom celokupne ljudske zajednice, u cijim okvirima nastojimo da ostvarimo zajednicke aspiracije ka miru, saradnji i razvoju. Stoga dajemo svoju neogranicenu podršku datim zajednickim ciljevima i pokazujemo svoju rešenost da ih ostvarimo.

*8. plenarna sednica
8. septembar 2000. godine*

Ciljevi razvoja u novom milenijumu (MDG)

Ciljevi i zadaci nazirani su na Milenijumskoj deklaraciji UN a Generalna skupština odobrila ih je kao deo putokaza Generalnom sekretaru za sprovođenje deklaracije. Agencija UNDP (Razvojni program UN) radila je sa drugim odeljenjima, fondovima i programima Ujedinjenih nacija, Svetskom bankom, Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) i Organizacijom za razvoj ekonomske saradnje (OECD) na identifikaciji preko 40 merljivih pokazatelja za ocenjivanje napredovanja.

Ciljevi i zadaci	Indikatori/pokazatelji
Cilj 1: Iskoreniti krajnje siromaštvo i glad	
Zadatak 1: Između 1990. i 2015. godine, prepoloviti proporciju ljudi čiji prihodi iznose manje od jednog dolara dnevno	1. Proporcija stanovništva sa prihodima ispod 1 dolara dnevno (PPP vrednosti) 2. Odnos jaza siromaštva [pojava x stepen siromaštva] 3. Udeo najsiromašnijih kvintila u nacionalnoj potrošnji
Zadatak 2: Između 1990. i 2015. godine, prepoloviti proporciju ljudi koji pate od gladi	4. Prevaga neuhranjene dece (ispod prt godina starosti) 5. Proporcija stanovništva ispod minimalnog nivoa potrošnje dijetalne energetske vrednosti (ishrane)
Cilj 2: Ostvariti univerzalno osnovno obrazovanje	
Zadatak 3: Do 2015. godine, obezbediti da deca svuda, decaci i devojcice podjednako, mogu da završe celi program osnovnog školovanja	6. Neto stopa upisa u osnovnu školu/obrazovanje 7. Proporcija učenika koja počinje od prvog i stigne do petog razreda 8. Stopa pismenosti u dobi od 15-24 godine starosti
Cilj 3: Promovisati jednakost polova i dati prava ženama	
Zadatak 4: Eliminirati razlike među polovima u osnovnom i srednjem obrazovanju, po mogućstvu do 2005. godine, a na svim nivoima najkasnije do 2015. godine.	9. Odnos devojcica-decaka u osnovnom, srednjem i višem/visokom obrazovanju 10. Odnos pismenih žena prema muškarcima u dobi od 15-24 godine starosti 11. Udeo žena u zapošljavanju uz nadnicu/platu u nepoljoprivrednom sektoru 12. Proporcija mesta koja zauzimaju žene u nacionalnom parlamentu/skupštini
Cilj 4: Smanjiti smrtnost dece	
Zadatak 5: Između 1990. i 2015. godine, smanjiti za dve trećine stopu smrtnosti dece ispod pet godina starosti	13. Stopa smrtnosti u dobu ispod pet godina starosti 14. Stopa smrtnosti male dece Proporcija dece 1 godine starosti pelcovanih protiv malih boginja

Cilj 5: Poboľšati materinsku zdravstvenu zaštitu	
Zadatak 6: Između 1990. i 2015. godine, smanjiti za tri četvrtine stopu smrtnosti majki (porodilja)	15. Stopa smrtnosti majki 16. Proporcija porođaja uz stručnu medicinsku pomoć/osoblje
Cilj 6: Borba protiv HIV/SIDE, malarije i ostalih bolesti	
Zadatak 7: Do 2015. godine, zaustaviti i početi menjati pravac širenja HIV/SIDE	17. Prevalencija HIV (pozitivnih) među trudnicama između 15-24 godine starosti 18. Stopa prevalencije kontraceptivnih sredstava 19. Broj dece koja su ostala siročad (bez roditelja) kao posledice HIV/SIDE
Zadatak 8: Do 2015. godine, zaustaviti i početi menjati pravac pojave malarije i drugih glavnih/teskih bolesti	20. Stopa prevalencije i smrtnosti od malarije 21. Proporcija populacije u rizicnim područjima od malarije primenom efikasne prevencije od malarije i mera lečenja 22. Stopa prevalencije i smrtnosti vezane za tuberkulozu 23. Proporcija slučajeva TB otkrivenih i lečenih prema DOTS-u (kratak kurs lečenja pod neposrednom opservacijom)
Cilj 7: Osigurati samoodrživost životne sredine	
Zadatak 9: Ugraditi principe održivog razvoja u politiku i programe zemlje i preusmeriti gubitak ekoloških resursa	24. Proporcija površina pod šumama 25. Zašticene površine radi održavanja/ocuvanja biološke raznovrsnosti 26. BNP po jedinici potrošnje energije (kao merilo efikasnosti energije) 27. Emisije ugljendioksida (po glavi stanovnika) [još dve cifre globalnog zagađenja atmosfere: trošenje ozona i akumulacija globalno zagrevajućih gasova]
Zadatak 10: Do 2015. godine, prepoloviti proporciju ljudi bez održivog, trajnog pristupa bezbednoj/zdravoj pijacoj vodi	28. Proporcija populacije sa održivim, trajnim pristupom poboljšanim izvorima vode
Zadatak 11: Do 2020. godine, ostvariti značajno poboljšanje (uslova) života za bar 100 miliona stanovnika siromašnih gradskih četvrti	29. Proporcija ljudi koji imaju pristup poboljšanim sanitarnim sredstvima Proporcija ljudi sa pristupom bezbednom stambenom statusu [Urbana/seoska podela nekoliko gore navedenih pokazatelja može da bude relevantna za pracenje poboljšanja uslova života stanovnika siromašnih gradskih četvrti]

Cilj 8: Razvijati globalne partnerske odnose radi razvoja*

Zadatak 12: Dalje razvijati otvoreni, na pravilima baziran, predvidljiv, nediskriminatoran trgovinski i finansijski sistem

Obuhvata obavezu dobrog vršenja vlasti/ vladanja, razvoja i smanjenja siromaštva, kako na nacionalnom tako i na međunarodnom nivou

Zadatak 13: Tretirati specijalne potrebe nerazvijenih zemalja.

Obuhvata: bescarinski i bez kvota pristup izvoza nerazvijenih zemalja; unapredeni program rasterećenja dugova najzaduženijih zemalja (HIPC?) i otpisivanja zvaničnih bilateralnih dugova; kao i veliku dušnja ODA zemljama posvećenim smanjenju siromaštva

Zadatak 14: Tretirati specijalne potrebe zemalja bez izlaza na more i malih ostrvskih zemalja u razvoju (kroz Program za Barbados i odredbe 22. Generalne skupštine)

Zadatak 15: Sveobuhvatno razmatrati probleme dugova zemalja u razvoju putem

Neki od niže navedenih pokazatelja pratice se odvojeno u slučaju nerazvijenih zemalja, Afrike, zemalja bez izlaska na more i maloostrvskih zemalja u razvoju.

Zvanična pomoć u razvoju (ODA)

30. Neto ODA kao procenat BNI DAC donatora [ciljni procenti su 0,7% ukupno i 0,15% u slučaju nerazvijenih zemalja]

31. Proporcija ODA prema osnovnim socijalnim uslugama (osnovno obrazovanje, osnovna zdravstvena zaštita, ishrana, zdrava voda i bezbedna sanitarna sredstva/kanalizacija)

32. Proporcije nevezane ODA

33. Proporcije ODA za životnu sredinu (ekologiju) malih ostrvskih zemalja u razvoju

34. Proporcija ODA za sektor saobraćaja/transporta u zemljama bez izlaza na more

Pristup tržištu

35. Proporcija izvoza (po vrednosti i ne računajući oružje) bez carine i kvota

36. Prosečne tarife/carina i kvote na poljoprivredne proizvode i tekstil i odevne predmete

37. Subvencije na poljoprivredne proizvode u unutrašnjem prometu i izvozu u zemlje OECD-a

38. Proporcija ODA pružene u cilju izgradnje trgovačkih kapaciteta

Održivost dugova

39. Proporcija otpisanih zvaničnih bilateralnih dugova najzaduženijih zemalja

40. Otplacivanje/servisiranje dugova kao procenat izvoza robe i usluga

41. Proporcija ODA pružene kao rasterećenje dugova

42. Broj zemalja koji je doneo odluku o HIPC i završne tačke

nacionalnih i međunarodnih mera da bi se dugovi učinili održivim u dugoročnom smislu	
Zadatak 16: U saradnji sa zemljama u razvoju, razvijati i sprovođiti strategije za pošten i produktivan rad za mlade	43. Stopa nezaposlenosti uzrasta od 15-24 godine starosti
Zadatak 17: U saradnji sa farmaceutskim kompanijama, obezbediti pristup dostupnim osnovnim lekovima u zemljama u razvoju	44. Proporcija populacije sa pristupom dostupnim osnovnim lekovima na održivoj, trajnoj osnovi
Zadatak 18: U saradnji sa privatnim sektorom, učiniti raspoloživim koristi od novih tehnologija, naročito informaticke i u oblasti telekomunikacija	45. Broj telefonskih linija na 1000 stanovnika 46. PC (personalni računari) na 1000 stanovnika <i>Ostali TBD pokazatelji/indikator</i>

*Izbor pokazatelja za Ciljeve 7 i 8 podložan je daljem precišćavanju

